

Székely Közélet

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . . . 180 leu.
 Fél évre . . . . . 80 leu.
 Negyed évre . . . . . 40 leu.

Politikai, közgazdasági és társadalmi ujság
 Megjelenik szombaton reggel
 Felelős szerkesztő: TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Bulev. Regele Ferdinand 14 szám
 (v. Kossuth-utca).
 Telefonszám: 34.

Felesleges iskolák.

Az összes vármegyei prefectusokat Bukarestbe rendelték, s a miniszterelnök két nagyjelentőségű ügyben adott nekik utasítást. Az egyik az, gondoskodjanak az adók befizetéséről, mert ha a polgárok nem tesznek eleget adófizetési kötelezettségüknek, az állam sem tudja teljesíteni a maga kötelezettségeit. A másik: alapos megvizsgálás után tegyenek jelentést, vannak-e megyékben olyan iskolák, amelyekre szükség nincs, amelyek tehát megszüntethetők.

A két, más-más életkörbe vágó rendelkezés szoros összefüggésben van egymással. Az állam a legvégső takarékosagra kényszerül, mert jövedelmének főforrása, s majdnem egyedüli forrása, az adó és ha rendkívüli utasításokra van szükség az adóbeszolgáltatás biztosítása céljából, akkor helyes és szükség-szerűleg kiegészítő az a másik rendelkezés, amely a felesleges kiadások megszüntetését célozza. És nagyon bölcsen ismeri a miniszterelnök a helyzetet, ha az iskolapolitikában keresi elsősorban a felesleges kiadásokat.

A mi vármegyénkben is van olyan állami iskola, amelyre szükség nincs, mert ott van mellette a jól működő felekezeti iskola, sőt van olyan állami iskola is, amely a valóságban nem is működik, mert elegendő növendéke nincs, de a kinevezett állami tanítót mégis fizetni kell. Ha a székelyföldi prefectusok a kormány által már felismert helyzet magaslátára tudnak emelkedni, ezeket a felesleges iskolákat fel fogják sorolni jelentésükben. A helyzet lélektani parancsa az, hogy az adófilléreket ne fordítsák felesleges célokra, mert ha a kimerült adófizető közönség ezt látja, adófizető készségét még ez a lélektani befolyás is zavarja.

A tutovai választás.

Hamangiu igazságügyminiszter halála után képviselői helyét be kellett tölteni. A »Cotoroia« választási körzetben Ghica supleant bíró volt az elnök, kinek bejelentették, hogy Gheorghiu csendőrkapitány egy csoport csendőrrel a választási körzetben van, mire az elnök elrendelte, hogy a csendőrkülönítmény parancsnokát a katonai választási őrség parancsnoka tartóztassa le, s erre Tugui hadnagy a kapitányt le is tartóztatta. Természetes, hogy a kapitány ur az elnöknel csevegett személyes szabadságának súlyos megsértéséről, rangjáról és hogy hivatalos ügyben van a községben és végül, hogy a községet el akarja hagyni, de mindez hiába való volt, maradt letartóztatva. Csak később,

több jelölt és a delegátusok többségének kérésére döntött a bíró úgy, hogy a községből úgy a kapitányt, mint az egész csendőrkülönítményt eltávolította. Ime egy bíró!

A múlt évi választásokon csendőrmesterek kobották el legtöbb helyen a szenátorválasztások delegáltjainak és asistenseinek a választási elnök által kiállított igazolványait és akadályozták meg ezáltal a választások ellenőrzését, csendőrmesterek akadályozták több jelöltnek a választási helyiségekbe való bejutását és miután ezen eljárás általános volt, nyilván parancsra történt. A csendőrtiszt, ki törvényellenes rendelkezést ad ki alantásainak, megszegi a törvény megtartására letett esküjét, demoralizálja alantásait és megrendíti a népben a törvény érvényessége iránti bizalmat és hitet. Hogy lehet a néptől törvény-

tiszteletet várni, ha azt látja, hogy azok, akikre a törvény védelme van bizva, minden megtorlás nélkül törvényellenes tetteket követhetnek el. És milyen érzéssel vigye a polgár vagyónát és becstelét egy bíró elé, ha az — akár választáskor is — köztudomás szerint a törvény intézkedései ellenére jár el.

A bírói hivatás magasztos. Igazságot szolgáltat másoknak, mint a biblia mondja. A tutovai bíró csak a törvényt nézte. Nem lett beteg a választás napjára, hanem teljesítette hivatásával járó kötelességét, hogy közvetve se okozhassa polgártársai jogainak megsértését. Pedig a letartóztatás nem volt kellemes és ő nem elmozdíthatatlan, mint a rendes bírák; csak egy supleant.

Tisztesség adassék neki! S.

A konverzió.

Hogy a nagyjelentőségű törvénnyel kapcsolatos eseményeket és megnyilatkozásokat lapunkban is napirenden tartjuk s az általános érdeklődést szolgálhassuk: állandó rovatot nyitunk mindezek számára. Teret engedünk a különböző felfogásoknak, ha azok a sajtóban is megakarnak nyilvánulni. A közönség köréből beküldött ilyen megnyilatkozásokért természetesen a beküldőt terheli a felelősség, magunk részéről csak azt a jogot tartjuk fenn, hogy az ilyen megnyilatkozásokat azon általános szempontok szerint bíráljuk felül, amelyek a sajtót minden esetben, még a mások által irt közleménynél is — a belső felelősség elvénél fogva — kötelezik.

A népirodában.

A Magyar Párt helybeli népirodája a legmesszebbmenő készséggel áll rendelkezésére a felvilágosítást és tanácsot kereső gazdaközönségnek és minden más érdeklődőnek is. Naponként, de különösen a vásári napokon, valóságos tömegek verődnek össze a Pártotthon helyiségeiben. Egyenként, de legtöbbször csoportonként történik a felvilágosítás, a törvény megmagyarázása. És azután megindul a kérdések áradata. Az életnek száz meg száz-féle viszonyából ugyanannyi kérdés születik.

A legegyszerűbb felelet.

Mit kell tennie a 20 holdon alóli gazda-adósnak? Erre a kérdésre legkönnyebb a felelet: *semmi!* Az ő ügyének rendezéséről maga a törvény gondoskodik. De egy tennivalója mégis lehet az ilyen kisgazdának is: az egyezség, a kiegyezés megkísérlése.

Kidobott 100 lejek.

Ugy látszik azonban, nem tudjuk elégszer és eléggé hangoztatni azt, hogy a 20 holdon alóli gazdának semmit se kell tennie. Munkában vannak az ügynökök és az állügyvédek és végzik a *maguk munkáját*. Járják a falvakat, megkérdezik a hiszékeny és

jóhiszemű kisgazdát: mennyi az adóssága? A felelet, mondjuk, 20 ezer lejre szól. Erre az állügyvéd nagykegyesen kijelenti, hogy feleadósság el lesz engedve, csupán ezt a kérést írja alá bácsi! Nekem pedig fizet 100 lejt. A bácsi aláír és fizet és meg van elégedve, hogy 100 lejért tízezer lejt nyert! Nem veszi észre, hogy ott nélkül kidobott az ablakon 100 lejt, pedig mennyi helye lett volna annak. Az ügynök pedig szüretel, ha 100 kérést aláíratott: keresett 10 ezer lejt...

Egy husz holdon felüli

gazdaadós úgy hallotta, hogy négyféle mód van az ő számára. Kérdi, miért irt a »Közélet« csak 3-féle módról? Megkapja a felvilágosítást. Tévedésben van, mi is 4-féle módról irtunk. A *negyedikről* lelelebb, első cikkünkben emlékeztünk meg s ez az, amely lehetővé teszi, hogy a nagyobb birtokos leépítse magát 20 holdas kisbirtokossá. Sőt van még egy ötödik út is, amely itt is nyitva áll: a kiegyezés.

A bankok és az egyezség.

Sajnálattal állapítjuk meg, hogy a kiegyezésre való törekvések a bankok elzárkozó magatartásán eddigelé meghiúsulnak. Az egyik pénzintézetnél azt a kijelentést tették az egyezséget kérő adósnak, hogy a végrehajtási utasítás megjelenésére várnak és várják a központi főintézet utasítását.

A törvény és a természetes ész

szembe kerülnek egymással egy igen sűrűn előforduló esetről. Falusi lány vagy legény keserves szolgálatával megtakarított bérét kölcsönadta, vagy kölcsönadták szülei, akiknek a távolból hazaküldözgette a pénzt gondozás és gyümölcsötvetés végett. Az így kiadott pénz konverzió alá esik. De a józan gondolkodású szülő azt az ellenvetést teszi a felvilágosításra, hogy a törvény kiveszi a konverzió alól a szolgálati béreket. Ez igaz, de csak gazdájával szemben követelheti a szolgáltató vagy béres egész bérét, ha azonban már kikapta azt, akkor már tőke lett abból s ha ezt kölcsön adta, elveszti annak a törvény által meghatározott részét. Ez keserves dolog s ha van valahol helye a méltányos egyezségnek, itt bizonyára van.

A kezes,

ha ő maga földmives, konverzió alá esik még akkor is, ha az adós, akiért a jótállás történt, nem is földmives.

A gazda, mint hitelező

szintén be kell, hogy jelentse konverzió alá eső követelését.

Bizonytalanságok

kisérik a közérzetben az új törvényt, aminek nemcsak a törvény által teremtett szokatlan és rendkívüli helyzetek az okai, hanem az is, hogy a törvény hézagosságát és homályosságait megszüntető *végrehajtási utasítást* még nem adták ki. A bizonytalanság érzetéből keletkezhetnek csak olyan feltevések is, hogy a törvényt az életben talán végre sem fogják hajtani, ilyen feltevésekre azonban építeni nem szabad, *le kell számolni azzal a valósággal, hogy a törvény megvan.* S ha az eddigi észrevételek olyan követelményeket hoznak fel az életből, melyekre megoldást várnak a törvénytől, ez csak amellet bizonyít, hogy a törvény még javításra, kiegészítésre szorul. Ezt érzi a kormány is, mert a legújabb értesüléseink szerint junius elejére rendkívüli ülésre fogják összehívni a parlamentet, a szükségesnek látszó javaslatok letárgyalása és megszavazása céljából.

A kisbetétes panáza.

Tisztelt Szerkesztő ur! A konverziós törvény végzetes hatása csak most kezd a nagyközönség előtt a maga valóságában kibontakozni. Eleddig az eladósodott mezőgazdák szemszögéből nézték és bírálták el a kérdést és alig esett szó arról, hogy hát az arra jogosult mezőgazdáknak elengedendő 50%-ot ki fogja megfizetni? Mert azt, hogy egyik társadalmi osztály adósságát úgy rendezik, hogy a másik osztály tőkét egész egyszerűen elkönfiskálják — csak rosszhiszeműleg lehetett feltételezni.

Kétségtelen, hangzottak el a mi érdekünkben is értelmes felszólalások ezen törvényjavaslat tárgyalása során. Vlad Aurel és Gyárfás Elemér rámutattak arra, hogy amennyiben a javaslat a tervezett formában emelkedik törvényvé, úgy az esetben az erdélyi hitelintézetek egész alaptőkéje, tartalékaival együtt, a konverzió áldozatául esik és a bekövetkező szanálás következtében a takarékbetéteknek legalább fele el fog veszni s a megmaradó rész is esetleg évtizedek múlva térül meg.

Ez már aztán igazán az elevenbe vág! Mi, akik évtizedeken keresztül megvontuk szánktól a falatot, kuporgattuk a garast s azt bankba betétként elhelyeztük vagy részvényekbe fektettük, hogy vénségünkre megélhetésünk biztosítva legyen, — most egyszerre arra ébredünk, hogy azok, kiknek a bankok a mi tőkéinket kölcsönadták, s akik közül sok könnyelműen bánt ezzel a pénzzel, most a konverziós törvény rendelkezése szerint, egész egyszerűen adósságuknak csak a felét kell, hogy megfizessék. Elveszik a mi pénzünket, hogy másnak odaadják! Áldozatul dobnak oda bennünket s áldozatul dobják oda az iskolák, egyházak és jótékonycélu alakulatok tőkét! Így tehát mindaz, ami évtizedek óta népünknek takarékosagra nevelése érdekében történt, egyszerre megsem-

misül és megsemmisül a becsületes munkával és előrelátó takarékossággal öregségre és utódok számára összegyűjtött sok apró tőke is.

A kommunista rendszer is — amint egyik parlamenti felszólaló méltatta ezen intézkedést — elkobozza az összegyűjtött takarékossági tőkét, de egyidejűleg kimondja, hogy az állam köteles gondoskodni a betegekéről, öregekről és munkanélküliekről; nálunk azonban a tisztviselőket, nyugdíjasokat sem fizetik.

Nincs kifogásunk a konverzió ellen, de ne fizetessék meg egyik társadalmi osztály szerencsését a másik társadalmi osztállyal és pedig úgy, hogy a telexkönyvi rendszert is felborítják s a telexkönyvbe bejegyzett hitelezőt egyenlő rangba helyezik a telexkönyvön kívüli hitelezővel. Hát ez a hitelező azért fizette meg a súlyos illetékeket, hogy amikor hasznát látná annak, egyszerűen kilódítsák jogából? És végül, ha mindezeket keresztül hajtják, kérdezzük, mi lesz a további hitellettél, hol fog még kölcsönt kapni az arra valóban rászoruló érdemes gazda, akinek marháat, vetőmagot kell beszerezni vagy házat, csürrt akar javítani vagy éppen építeni?

Reméljük, hogy a jobb belátás feltűkerekedik s bennünket, kistőkéseket is védelemben fognak részesíteni.

Egy kisbetétes.

Ipartestületi ügyek.

Országos kirakó vásárok: május hó 23-án Szászkezd, Étéd, Küküllővár, 24-én Kendilóna, 25-én Uzon.

Ipartestületünk már régebben lépéseket tett az iránt, hogy városunk iparossága is részesüljön állami szállításokban. E célból Szabó Béni országgyűlési képviselőt márciusi közgyűlésünkön való megjelenése alkalomával is személyesen kértük, hogy ez ügyben járjon közbe a minisztériumban. Szabó Béni kézséggel vállalta a közbenjárást, de ugyanakkor figyelmzett arra is, hogy az állami szállításokban a brassói iparosságnak szomorú tapasztalatai vannak. Valahogy bajjal kiszorították a brassói iparosság részére 30 000 drb. katonai bakkanacs szállítását, de ebben az ügyben annyi kijárót és közvetítőt kellett igénybe venni s emellett oly olcsó árakat kellett elfogadniok, hogy a végén az egész szállításra csaknem 200.000 lejt ráfizettek, s pénzt is csak sok utánjárás mellett tudták kézhez kapni. Így aztán érthető az olyan eset, amelyik most május havában történt az iparügyi minisztériumnál, hová árlejtés volt kitűzve, nagyobb mennyiségű posztóáru szállítására, de az árlejtésre egyetlen ajánlat sem érkezett. Az ilyen esetek arra figyelmeztetnek, hogy ma már annak sincsen sok értelme, hogy az államtól áruszállításokat kérjünk.

Itt tesszük közzé, hogy Pál Gyula dr. ipartestületi ügyésznek az ipari és kereskedelmi tartozások bírói felszámolására vonatkozó törvényről való, május 17-ikére tervezett ismertető előadása, ügyészünk betegsége miatt elmaradt, de az előadás az ügy fontosságára való tekintettel, okvetlenül meglesz, mégpedig május hó 29-én, vasárnap d. u. 4 órakor az ipartestület tanácstermében. Erre iparos testvéreink figyelmét annál is inkább felhívjuk, mivel ez ügyben már többen fordultak hozzánk és mindenesetre elkerülhetetlenül szükséges iparos testvéreinknek ez ügyben a megfelelő részletes felvilágosítást megkapniok.

Vidéki iparos testvéreinket ezuton is figyelmeztetjük arra, hogy tanoncszerződés nélkül ne alkalmazzanak tanoncokat, mert a közelebbi időben több részről történtek szerződés nélküli felvételek és e miatt az iparhatóságok a mestereket kénytelenek voltak megbüntetni.

Az Ipartestület elnöksége.

Bacsics József

vasútlejtét áthelyezte Bul. Reg. Ferdinand 10 sz. alá Balázs János vendéglője mellé. Kéri m. t. vevőit, hogy új helyiségében felkeresni sziveskedjenek.

Rádiójából

ne hiányozzék a modern, nagy frekvenciájú, árnyékoltrácsu cső (lámpa).

2—5 lámpás, a legújabb kapcsolási elvek szerint megépített, telepes vagy hálózati rádiókról, régi készülékek átalakításáról, áramforrások kijavításáról kérje olcsó árajánlatomat.

Jakó Albert tanár
rádiótechnikai műhelye, Odorheiu.

Dalos verseny Székelykeresztúron.

Az udvarhelyvármegyei Dávid Ferenc-dalárdák május hó 17-én, pünkösd harmadnapján igen szépen sikerült dalos versenyt tartottak Székelykeresztúron. A kedvezőten idő ellenére, helyből és vidékről, igen nagy számú közönség vett részt a versenyen és az ezzel kapcsolatos ünnepélyen. A versenyt délelőtt ünnepélyes istentisztelet előzte meg, melyen Bálint Ödön karácsonfalvi lelkész mondott felemelő, szép beszédet. Azután a székelykeresztúri unitárius egyház kör Dávid Ferenc fiókegylete tartotta meg évi közgyűlését. Az egyesület működését — Szolga Ferenc alelnök magas szárnyalású megnyitó beszéde után — Boros Jenő titkár ismertette megkapó, szép jelentésben. Tisztújítás rendén elnöknek Péterffy Albert ügyvédet választották meg.

A dalosverseny délután 1/23 óra körül kezdődött az unitárius főgimnázium tornatermében. A verseny jelentőségét méltató, történelmi visszajelentésekben gazdag, szép megnyitó beszédet Elekes Domokos dr. egyházköri felügyelő gondnok mondotta. Beszéde keretében meleg szavakkal üdvözölte a D. F. egyület központi küldöttjét: Varga Béla dr. teol. tanár-főjegyzőt és a R. M. D. Sz. képviselőtében jelenlevő Vajda Ferenc lelkészt, a székelyudvarhelyi református dalárda elnökét. Mindketten hálásan köszönték meg a kitüntető figyelmet. Vajda Ferenc beszédében különösen kifejezésre juttatta a dalos központ meleg érdeklődését a D. F. dalárdák érdemes kulturális munkája iránt. Ennek elismerése gyanánt küldött a szövetség: egy arany, egy ezüst és egy bronz érmet a nyertes dalárdáknak. De az egyetemes dalkultúra mellett, még egy feladata van — úgy mond — a székely dalárdáknak: a székely dal és székely népviselet ápolása, mert e kettő nélkül faji jellegünket nem tarthatjuk meg. A tetszéssel fogadott beszéd után, az unitárius főgimnázium ifjúsága énekelt, versenyen kívül, precizen és hatásosan. Versenyen kívül énekelt a szentábrahámi dalárda is, nagyon szépen és hatásosan.

A versenyben tíz dalárda vett

részt, melyek mindannyian igen szép eredményt értek el. Meglátszott mindenik a gondos vezetés, fegyelmezés és haladás, s emellett igen jó hatást váltott ki a csinos, nemzeti viseletben való megjelenés. A verseny eredménye a következő: A kezdő férfi dalárdák csoportjában az első díjat, a vándorserleget nyerte: a homoródszentpáli dalárda (8.6). A második díjat (ezüst érmet) nyerte: az almási dalárda (8.2). A haladó férfi dalárdák csoportjában az első díjat, a vándorzászlót a vargyasi dalárda nyerte (8.8). A második díjat, egy aragonitba foglalt órát a kissolymosi dalárda (7.9). A harmadik díj, bronz érmet, az alsóboldogfalvi dalárdáé lett (7.5). A kezdő vegyes karok csoportjában: a székelyderzsi dalárda kapta az első díjat, kis ezüst serleget (9.4). Második díjat, egy szép kazettát nyert: a keresztúri dalárda (9.2). A harmadik versenyző dalárda: az alsóboldogfalvi dícsérő oklevelet nyert. (8.2). A haladó vegyes karok első díját, a vándorzászlót: az ujszékelyi dalárda nyerte (8.8), míg második díjat nyert, arany érmet: a sz. szentmihályi dalárda (8).

A bíráló bizottság tagjai: Kiss Elek, Farkas Sándor dr., Bányai János, Lőrinczi Géza, Sándor Mihály, Tóth Ferenc voltak. Este a kiadott program szerint estély volt, melyen az első díjat nyert dalárdák énekeltek és Varga Béla dr. mondott beszédet, a keresztúri filharmónikusok pedig zeneszámmal, Bedő Emma énekművésznő (Szentmártoniné biztos kísérete mellett) énekszámokkal szerepeltek, valamennyien igen hatásosan. A szépen sikerült dalosverseny megrendezése: Elekes Domokos dr. és Boros Jenő tanár, s a karok betanításával buzgón fáradozó, derék karmesterek érdeme.

x **Orvosi hír.** Dr. Weiss R. Otto fogorvosi rendeléseit május 1-ével újból megkezdte. Bul. Reg. Ferdinand 9.

x **Grazioleum**, újfajta olcsó szőnyeg, linoleumszerű színes mintájú, használható padlóra vagy falra, 100 cm. széles alakban, méterenkint 15 leuért kapható a Könyvnyomda r. t. boltjában.

Rendkívül olcsó árakon

Bul. Reg. Ferdinand
(v. Kossuth u.) 3.

szeresheti be szükségletét harisnyákból, keztyűkből, ridikülökből, kombinékből, külföldi Kelim-hárászokból, kézimunka anyagokból, női fehérneműkből, pulover- és golfkabátokból.

Olcsó árak! Szolid kiszolgálás!

Állandó gyári lerakat.

Ordelt János-cégnél

Nyirő József, Reményik Sándor

fognak szerepelni városunkban a szombati tartalmas, szép műsorú Pásztor-tűz-estélyen, mint vendégek. Vendégek, de csak annyiban, hogy nem itt körünkben laknak, — nevük, munkásságuk azonban sem itt, sem máshol nem idegen a magyarul olvasó közönség előtt, amely őket a mai magyar irodalom legkülönbjei között tiszteli. Most a közönség személy szerint is megismerheti, meghallgathatja az erdélyi irodalomnak ezeket a kiválóságait, akik különben nagyon hatásos előadók is.

Az estélyen, annak már között rendkívül értékes programja szerint, a neves vendégek mellett a legjobb és legkedveltebb helyi szereplők fogják, szavalattal, előadással, zene- és énekszámokkal, a közönséget gyönyörködtetni, s fellép, ismételtén, dal és zenekarával, az annyi sikert aratott, kedvelt Székely Dalegylet is, amelynek szereplése nélkül nálunk hasonló, magas színvonalú kulturális ünnepet el sem tudunk képzelni.

ROMÁN LAPSZEMLE.

A *Curentul* május 7-iki számában Romulus Dianu a szerb-bánsági románok elnyomatása ellen emelt szót. A Bánságban, ugymond, nem hallgat el a jajszó, mely szerb szomszédjaink embertelen bánásmódjára panaszkodik. 500.000 román él a Szerb-bánságban, akik, mint valami apostolok, bármelyik percben képesek elhagyni otthonukat, hogy hazájukba térjenek. Tudjuk, hogy a Szerb-bánság azért kellett megeremteni, hogy Belgrádnak nagyobb legyen a Hinterlandja. Mi azonban emellett szövetségesek is vagyunk s a szerb király Mariora hercegnőnek a férje, miért akadályozza meg akkor a szerb kormány a bánsági románság politikai, kulturális, vallási és gazdasági szabad fejlődését? Ma a helyzet az, hogy Románia hozzájárulásával elpusztítanak itt mindent, ami román. Nem követel egyebet, mint kölcsönösséget. Azt, hogy a jugoszláviai románokat olyan bánásmódban részesítsék, amilyent a romániai szerbek élveznek.

A *Lupta* április 29-iki számában bőven ismerteti azt a franciányelvű röpiratot, melyet V. Madgearu volt miniszter a dunai problémáról írt. Madgearu az előzmények ismertetése után arra a következtetésre jut, hogy Jugoszláviának, Romániának és Magyarországnak, vagyis a három agrárállamnak sürgősen gazdasági szövetséget kell egymással kötniök s az ipari államokkal a gazdasági tárgyalásokat közösen felvenniök. Ha ez nem sikerülne, úgy a külön-külön preferenciális szerződések módszerére kell áttérni. Ezzel azonban együttjárna ezekben az országokban az életmód nagyarányú leszállása.

A *Lupta* április 29-iki számában arról a javaslatról ír, amelyet Apponyi az erkölcsi leszerelés népszövetségi bizottságában tett. Apponyi szabad vitát követelt azoknak a kérdéseknek a számára, amelyek ma az államokat egymástól elválasztják. A Lupta szerint is ez a javaslat szabaddá akarja tenni a revíziós propaganda útját. Rendkívül sajnálatra méltónak tartja, hogy a fascista kormány nyíltan támogatja a magyar revízióizmust. Rómából folyik a víz a budapesti revízionisták malmára. Mihelyt ismeretessé vált Tardieu terve, Itália diktátora azonnal a szerződések revíziója mellett nyilatkozott. Az ésszerű tehát az volna, hogy Budapest magatartásának bírálata előtt mondjuk meg kereken a véleményünket a római kormány magatartása felett. Igen sajnálatosnak tartja, hogy a román kormány csak Budapestet kritizálja, amikor azonban Rómából jön Budapestre a biztatás, kevésbé határozottan nyilatkozik.

Van, aki tagadja, van aki bevallja, hogy mégis legjobban a

Az *Adeverul* április 29-iki számában megemlékezik arról a propagandaalbumról, melyet a Pesti Hírlap »Igazságot Magyarországnak« cím alatt több nyelven, legutóbb olaszul is megjelentetett. A könyvben a békeszerződések revízióját és egész Erdélynek visszacsatolását kéri. A szerzők azt állítják, hogy a magyarok mindig testvéreiknek tekintették a nemzetiségek fiait és segítették őket kulturájuk és nyelvük fejlesztésében és megőrzésében. Ez a negyedik könyv, mondja a cikk, mely a legutóbbi négy hónap alatt Románia ellen olasz nyelven megjelent.

A *Curentul* május 7-iki számában teljes terjedelmében közli Grandi olasz külügyminiszter beszédét, melyet a minap az olasz kamarában kormányának külpolitikájáról mondott. Grandi hangsúlyozta, hogy Ausztria és Magyarország támogatására Olaszország már a dunai blokk tervének felmerülése előtt megette a maga lépéseit. Ennek ellenére a legnagyobb jóakarattal fogadta a tervet, mégis úgy látja, hogy nem érkezett még el az idő nagy horderejű általános megoldásokra. Veszedelmesnek tartja az olyan mélyreható beavatkozást a nemzetközi forgalomba, amilyent Tardieu tervez. Ez az orvosság könnyen veszedelmesebbé válhat, mint maga a betegség. A gazdasági élet nem ismer csodákat. A gyógyítást részletekben kell megkezdni s ezen az uton az első lépést azok a megállapodások jelentik, melyeket Olaszország Magyarországgal és Ausztriával kötött.

A *Lupta* május 6-iki számában élesen bírálja az erdélyi szász lapok franciaellenes kirohanásait. Ezek az ujságok, ugymond, melyekre eddig nyugati színvonaluk miatt tisztelettel néztünk, most Franciaországot okolják és vádolják azzal, hogy megakadályozza a román-német preferenciális szerződés életbelépését. Ezekben a hangokban veszedelmes tünetet lát. Pángermán politika szálai fonódnak itt s ehhez a fejszéhez az erdélyi szász kisebbség nyelet szolgáltat. Ime hová vezet Jorga professzor urnak a szeszélye, kiált fel az ujság.

Kikelet.

A szép kikeletkor olyan vig a világ;
Szellő csókjaitól kinyílik a virág,
Kinyílik a vékony, hajlós ágon ringó,
Harmatos, illatos, üde rózsabimbó.

Árnyékban rejtőzik a kis ibolyácska,
Hol szerény virágját senki meg ne lássa.
A dalos madárkák úgy elcsicseregnek,
Bokráról-bokrára szállva a bereknek.

Piros csillám gyul fel a Hargita ormán.
Hajnallik... a harmat csillog a fű
[szárán.

Elmult az éjszaka, a hold most már távol.
Reggeli üdvözlés kél a rózsafáról.

Csicserég a madár újra a fa lombján,
Kis harang kongása hallatszik el hozzám.
Csicsergés, harangszó... oly édes

[ária —
Azt zsongja most minden: Üdvöz-

[légy, Mária!

Lövőtei Ladó Lajos.

Állami Osztályosorsjáték.

Főelárusító: Révész Ernő Marosvásárhely.

II-ik húzás május 24-25.

Ujítsa meg azonnal sorsjegyét!

Székeljudvarhelyi ügynökségek:

Papp Ferenc
bankigazgató.

Udvarhelymegyei Tkptár
és főkjai.

Libraria Minerva.
Orbán tőzsde.

A nyugdíjasok egyesületének közlései.

Végre eljutottunk odáig, hogy az újabb érkezett 300 ezer lej nyugdíjhitel kiutalása révén, a városi nyugdíjasok nagyrésze megkaphatta a jelen évi márciusra szóló nyugdíját, a falun lakó nyugdíjasok pedig felvehetik a január—február havi nyugdíjaikat. A hátrálékok kifizetésére különleges, új intézkedést vár a pénzügyigazgatóság. A jelenleg érkezett acreditedet úgy osztotta el a bizottság, hogy ezuttal 180.000 lej a városi nyugdíjasok és hadirokkantak részére, 120.000 lej pedig a vidéki nyugdíjasok részére jusson.

Egyik nyugdíjastársunknak azon hírlapi közlésére, hogy az érkező nyugdíjhitel aránylagosan osztassék el, válaszképpen megjegyezzük, hogy a kiküldött bizottság még régebben minden elosztási módot számbavett, s miután a számtani elosztásban valamivel járatosabbak is a biz. tagjai, mint az ajánlattevő szerinti elemi osztályos tanulók, a bizottság a javasolt aránylagos elosztástól el kellett, hogy tekintsen, mert nem az elosztás számtani művelete a fő, hanem a kiutalt összeg elégtelensége a nagy akadály. Legyen tehát nyugodt minden nyugdíjastársunk, a bizottság minden számbaveendő módot mérlegel, s az adott viszonyok között a legjobbat választja ki, hogy az élet nyomorúságaiban vergődő összesség valami enyhülethez juthasson.

Kérjük a tagdíjak befizetését minden nyugdíjas társunk részéről.

Az elnökség.

SPORT.

Vasárnap játszotta a Hargita a kereszturi K. S. E. csapatával második bajnoki mérkőzését, amely érdekes és izgalmas volt, kezdettől fogva egészen a mérkőzés befejezéséig. Az első félidőben a Hargita felfogatott csapata nem találja helyét a pályán, aminek eredménye mutatkozik is a félidő eredményén, mert a kereszturiak vezetnek 2:0-ra. A második félidő megkezdésekor a Hargita szokott felállításával lép a pályára, aminek eredményeképpen hatalmas fölénybe kerül és öt perc leforgása alatt a kereszturiak hálóját 3 goal terheli. A játék végére azonban Kereszturnak mégis si-

került ismét leldöntetlenné tenni e találkozást. A K. S. E. csapata nagyon jó benyomást keltett és ha ilyen lelkesedéssel játszanak a további bajnoki mérkőzéseken is, szép eredménnyel fognak végezni.

Vasárnap, folyó hó 22-én, a Hargita Segesváron játszik, ellenfele a megerősödött Achvila csapata lesz. A Hargita Ráczcal megerősödvé megy a küzdelembe.

Indulás délután 1 órakor, a Ferenczy Istvánné-féle vendéglő elől.

Vendégek mérsékelt számban jelentkezhetnek ifj. Papp Zakor Endre csapatkapitánynál, akinél az utazás feltételei is megtudhatók.

Vasárnap a munkáscsapat a segesvári S. T. V.-al játszik bajnoki mérkőzést. A segesvári S. T. V. most a tavaszi bajnokin megverte az Achila csapatot, így városunk sport iránt érdeklődő közönségének egy érdekes mérkőzésben lesz része. A mérkőzés d. u. fél 5 órakor kezdődik.

Adjuk meg a tisztességet mindenkinek.

A gazdasági rendszerek világszerte mutatózó rázkodásával mintha az élet erkölcsi rendje is állandó, földcsuszamláshoz hasonló rázkodásban volna. A megbízhatóság, tisztelet, becsület régi fogalmai erősen megváltoztak mindenfelé.

Legtöbb helyen a felnőttek is tiszteletlenek előljáróikkal, vezetőikkel, a vénebbekkel szemben, saját érvényesülésükre törekedve, térdre akarnak hajtani mindenkit egyéni akaratuk előtti. A felnőtt ifjuság pedig követi a harcias középidejüket, sőt tul is licitálja őket, nem ismer el sem szülői tekintélyt és fegyelmet, sem előljárói, oktató rendtartást, valamennyi megy a maga ösztöne és vágyai után. Hiába az intelem, hogy ma leszegényedett, pénztelen világban élünk, s alig jut a legszükségesebb ennalóra és bár az estéli világitáshoz szükséges petroleumra, azért sok helyre mégis ezer leukkal hoznak, akár a hetedik faluból is, rezes bandát, csak hogy az ünnepnap déleltől másnap reggelig táncolhassanak, magukat kitombolhassák. Nekik minden jó, szolid életre való intés Hekuba, hatalmukba veszik a falut éjjel és nappal, s uralkodnak vágyaik és akaratuk szerint. Hová jutunk így, ha a felnőtt idősök kell, hogy meghódoljanak a szertelenségben és engedetlenségben tobzódo ifjuság előtt?

Csupán a régmúlt idők visszamaradt öregei azok, kik fejüket csóválva, keserűséggel szemlélik az újabb nemzedék féktelenségeit, a családi, társadalmi és hivatali tekintélyek lábbaltiprását, az egyéni kilengések bajt, kárt okozó következményeit. A jőzőn erkölcs és tisztességtudás életetadó erejének megtartásáért szólalunk fel, s hangoztatjuk: szálljon le mindenki az elbizakodottság magas lóhátáról, s az ifjuság tisztelje a szülői tekintélyt, az előljárók helyes utmutatásait; a háborus középidejűek tartsák meg a társadalmi és hivatali illendőséget, s ne keressék a merész szavakat, heveskedő mozdulatokat, hanem a béke és a helyzet javítása vezesse minden gondolatukat. Így a nyomorúságban is, habár szegényesen, élni tudunk, míg a szertelenségekkel csak rontjuk, teljesen lehetetlenné tesszük, nehézzé vált életünket.

Gy.

HIREK.

Május 20.

Az Orbán Balázs-siremlék

felavatásának ünnepélye, mint már közöltük, f. hó 22-én, vasárnap d. e. 11 órai kezdettel (az új időszámítás szerint) fog lefolyni a helyszínen, a Szejké fürdő közelében. A rendezőbizottság ez alkalomra rendkívül tartalmas műsor összeállításáról gondoskodott, s emlékbeszéd elmondására Nyirő Józsefet, a kiváló író nyerte meg.

Remélhetőleg, a közönség is átérzi a nap jelentőségét, s a nagy székel emlékéhez méltó lélekkel és számban fog megjelenni. A közönségnek a helyszínére való kiszállítása érdekében fél 10 órától kezdve autóbuszjáratok lesznek a barátok temploma előtti térről, a zöldségpiacról. Itt említjük meg, hogy Kováts István fényképész a siremlékről levelezőlap formában szép felvételt készített, amelyet Orbán Balázs fényképével, tekintélyes példányszámban sokszorosítva, nemes áldozatkészséggel, a siremlék költségeire ajánlott fel. Ezeket a felvételeket darabonként 5 lejért az ünnep színhelyén árusítani fogják.

A királyi kabinetirodából,

arra a táviratra, amelyben Cupărescu prefectus a vármegye hódolatát fejezte ki, válaszul a következő távirat érkezett a prefectushoz: A király őfelsége megbízott, hogy tolmácsoljam Önnek, valamint a hatóságoknak és a vármegye közönségének legmagasabb köszönetét a május 10-ike alkalmával kifejezett hódolatért. Dumitrescu, őfelsége magántitkára. — Ugyancsak táviratban köszönte meg Jorga miniszterelnök a prefectusnak, mint a kormány bizalmasának és segítőjének, a nép hódolatát a trón iránt és bizalmát a hatóságok iránt.

A cserkészek ünnepélyes fogadalmátétele, a helybeli és a kereszturi középiskolák cserkészeinek részvételével, városunkban, szépszámu közönség érdeklődése mellett folyt le a mult vasárnap. A fegyelmezett felvétel és a fogadalmátétel után, Gh. D. Mugur bukaresti egyetemi tanár, a cserkészek romániai főinspectorja mondott lelkes beszédet, kifejtve a cserkészet jelentőségét. A mai állapotok vázolója után, kijelentette, hogy az ifjuságnak a jövőért való munkában, lelkesedéssel, idealizmussal kell résztvennie. Az életben egyik legfontosabb kötelességünk, minden erőnket megfeszíteni, hogy mind jobbak legyünk. Ehhez hitre és szeretetre van szükség, szeretetre mindenki iránt. Majd a szülőkhöz, s végül a parancsnokokhoz és oktatókhoz fordult, s kérte őket, hogy támogassák, erősítsék a cserkészetet, amely az emberiség békéjét hivatott előkészíteni.

Törvényszéki kinevezések.

M. Milea helybeli törvényszéki bírót törvényszéki tanácselnökké nevezték ki. Az új tanácselnököt eddigi működése alatt, mint munkás, törvénybíró bírót ismerte meg a közönség. — Hir szerint, előléptetésben részesült Cărpinişanu dr. itteni vezető ügyész, táblabíró is, aki a dévai törvényszéknél lesz tanácselnök.

Esküvő.

Vass Magda és Soly mossy János f. hó 21-én déli 1 órakor tartják esküvőjüket Budapesten a krisztinavárosi plébánia-templomban.

A tartalékos tisztek és ujoncok eskütétele 21-iken, szombat déleltől lesz a pénzügyigazgatóság helyisége előtti gabonapiacra. Ez alkalomra a csendőrszázalaj a város közönségét tisztelettel meghívja. Délután a kaszárnyában különféle szórakoztató mutatóványok lesznek, melyek közt előadnak egy szindarabot is. Ez ünnepélyre a belépés díjtalan.

Ipari pályára készülő fiatalok utbaigazítása.

A Székelyek Kolozsvári Társasága a közelgő iskolai év bezárására való tekintettel, felhívja azon szülőket figyelmét, kik fiaikat ipari pályára szánták, hogy lépjenek érintkezésbe a társaság titkári hivatalával. Cluj Str. Cogălniceanu No. 7. Üresedés van már most: városi szücs, keztyűgyári, cipész- és asztalostanoncok részére.

Ha elegáns és szép cipőt akar vásárolni, úgy keresse fel

Dobrai Károly

cipő üzletét, ahol a legkényesebb igényeket is kielégítő dús választék áll rendelkezésre. Ugyanott mérték utáni megrendelések vételkötelezettség nélkül készülnek.

Halálozás. Timár Dénes műasztalos, 23 éves korában, f. hó 16 ikán városunkban, hosszas betegség után, elhunyt. A kiválóan derék és törekvő fiatal iparos temetése rendkívül nagy részvét mellett folyt le.

Az ezer székely leány napja emlékeztetőben maradt mindazoknak, akik a kedves felvonulás látványosságában tavaly Csikszeredában gyönyörködtek. A szép ünnepet ugyanott megismétlik ez évben is f. hó 29 ikén, s az, az eddigi érdeklődésből következtetve, most is a mult évihez hasonlóan fog sikerülni.

Fazekas Domokos főutbiztos nyugalomban. Régi és széles körben ismert, érdemes vármegyei közalkalmazott vonult legutóbb nyugalomba. Fazekas Domokos vármegyei főutbiztos, akinek évtizedeken át nagy része volt vármegyénk közutjainak jó karban tartásában, úgy, hogy amíg erre kellő anyagi fedezet volt, utjaink mintaszerűek voltak. Sajnos, ezt a mai megváltozott időkben a legkevésbé sem mondhatjuk el. Az érdemes és teljes munkaerőben levő főutbiztos sokak rokonszenve és jókívánsága kíséri a nyugalomba.

Üdvarhely a bukaresti rádióban. F. hó 22-én, vasárnap d. u. 5 órakor a bukaresti rádióban Mugar D., a cserkészlet országos főfelügyelője fog előadást tartani itteni benyomásairól.

A székelyudvarhelyi református férfiszövetség első választmányi gyűlése. Népes és lelkes gyűlést tartott a szövetség csütörtökön este. *Jodál Gábor dr.* főgondnok elnök szíves szavakkal köszöntve a megjelenteket, tömör előadásban részletezte a szövetség munkáját. A választmány lelkes éljenzéssel fogadta az elnöki megnyitót. Azután a közoktatásügyi minisztérium által jóváhagyott alapszabályok szerint készült ügyrendet és munkaprogramot beszélték és állapították meg. *Vajda Ferenc, esperes, Sebesi Ákos dr., Szabó András, Biró Sándor, Lévai Lajos dr., Bányai János, Szigethy Dénes, Rájk József és Jodál Gábor dr.* elnök alapos hozzászólásai után. Négy munkaosztály alakult meg, melynek vezetője a négy alelnök lett. Azután a taggyűjtés és a vallásos ifjúsági nevelés sürögő teendőit beszélték meg, megalakítva a bibliakör keretét is. *Jodál Gábor dr.* zárószavai és *Vajda Ferenc* esperes imája fejezte be ezt az emelkedett szellemű gyűlést.

Diákok football-mérkőzése. A helybeli róm. kath. főgimnázium és az áll. liceum football-mérkőzésének eredménye 3:1 a főgimnázium javára.

Vármegyénk daloskerület lesz. A Romániai Magyar Dalos Szövetség vezetősége ezeltől pár évvel, a székelyudvarhelyi református dalárdát bízta meg, vármegyénkben, dalkarok szervezésével. A munka csendes kitarással annyira haladt, hogy néhány régebbi dalárdával együtt, ma több, mint harminc dalárda áll a dalkultúra szolgálatában. Ezek a négyezred, működő dalárdák alakulnak május 29-én, vasárnap, vármegyei daloskerületté. A szervező gyűlés a református egyház kollégium melletti tanács-termében fog megtartatni, a központ kiküldöttjének vezetése mellett. A meghívók az egyes dalárdákhoz már szétküldtek. Az alakuló gyűléssel kapcsolatosan a székelyudvarhelyi református dalárda, aznap délután 3-6 óráig nagyszabású dalosünnepélyt rendez, melyen több vidéki dalárda fog szerepelni, köztük olyanok, melyek a pünkösdi kereszturni dalosversenyen első díjat nyertek. Ezen kívül lesz több szólóénekes, tánc, — mind csupa székely dolog. Ekkor mutatják be először a Székely tündér királykisasszony és székely óriás című, igen érdekesnek ígérkező, helyi újdonságot is. Részletes műsor a jövő számban lesz.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk: Timár Dénes elhunytja miatt való mély gyászunkban részvétet tanúsítottak, s a temetésen megjelentek, ezek közt különösen a zenekarával közreműködő Székely Dalegyletnek, a koszorús lányoknak és fiúknak, továbbá a testületileg kivonult tűzoltóságnak és munkásoknak, ezuton fejezzük ki hálas köszönetünket. *A gyászoló család.*

A Szejke-fürdő vasárnap megnyílik. A nyitás napján Metz István lesz a vendégül.

Május 27: Tomcsa vidámestje. Május 27-én este a Bukarestszálló mozitermében, aki úgy gondolja, egy pár órára elfeledheti a mai élet minden nyomorúságát. A humor az, ami átsegíthet a krízisen. Egy jó kacagás felfrissít, erőt és reményt adhat. Május 27-én, pénteken ennek jegyében fog lezajlani Tomcsának a mozival kapcsolatos szereplése. Az estély részletes programja a következő: Egy filmvígjáték. Tomcsa bevezető előadása. *A nagy eset*, játék egyfelvonásban. A darabot írta és rendezte Tomcsa. E darabban Ferenczy Bökének kettős alakítása lesz és szerepe mindenképpen alkalmas arra, hogy benne színjátszói képességeit minden oldalról bemutassa. Beldovits egy fiatal segédszínész szerepében képviseli a humort és a szívet. Ez alkalommal lép először városunkban színpadra *Andresz Béla*, kiben városunk egy rendkívül tehetséges műkedvelőt nyert. Ugyiszintén *Sámson József* is, ki kedves lesz és mérges. A program második részében mondja el Tomcsa nagy konferanszát, »Székelyudvarhely« címmel, mikor bemutatja a várost, az időket, a viszonyokat, egyesületeket és embereket. Előadását ötven-hatvan rajzzal illusztrálja. És mindezt az ő egyéni meglátásában és humorában, mely öt világvárosi színpadokra predestinálja. Tekintettel, hogy a helyi árak a legminimálisabbak, az estély mindenképpen teljes sikerűnek ígérkezik.

A Székely Dalegylet június 11-én nagyszabású és városunkban idáig nem hallott hangversenyt rendez. E hangverseny érdekességét, többek között, a dalkar és a nagy zenekar együttes szereplése adja, azonkívül a műsor minden egyes száma válogatott és eseményszámba menő. Részletes műsort és az estélyre vonatkozó tájékoztatást lapunk következő számaiban fog találni ez estély iránt érdeklődő közönség.

Felhívás érettségi találkozó ügyében. Felkérem osztálytársaimat, akikkel az 1921—1922 évben a székelyudvarhelyi református kollégiumban érettségiztem, címeiket közöljék, 10 éves érettségi találkozó megrendezése ügyében. *Sámson Andor* Odorheiu.

Táncmulatság. A szombatfalvi Ifjúsági Egylet folyó hó 26-án, Urnapján d. u. 2 órai kezdettel éjjeligen táncmulatságot rendez a Népházban. Az érdeklődőket tisztelettel meghívja a vezetőség.

Gyümölcstermelési tanfolyamok. Vármegyénk gazdái ismételt fordultak azzal a kéréssel a mezőgazdasági kamarához, hogy a gyümölcstermelés helyi felkarolása érdekében rendezzen a tavasz folyamán a falusi gazda ifjak számára egy rövid — néhány napos — gyümölcstermelési tanfolyamot. A vármegyei tanfelügyelő pedig a tanítók részére kérte egy ilyen tanfolyam rendezését, hogy a tanítók is megismerhessék a kamara elgondolásait a gyümölcstermelés célszerű megindítására és kivitelére nézve. Mindkét tanfolyam megrendezése iránt a kamara a legnagyobb jóindulattal van eltelve, s amint ezen kérések ügyében érdemleges határozatot hozott, azonnal értesíteni fogja a kérelmezőket. Mindenestre nagy lendülettel fog jelenteni két ilyen tanfolyam megtartása a gyümölcstermelési akció előbbrehaladása ügyében.

Mozihírek. Szombaton este fé 9, vasárnap d. u. fél 6, este fél 9 órakor a mindenki által várva-várt filmcsoda, A notre-damei toronyőr, teljesen új átdolgozásban, hangos változatban. Főszereplő *Lon Chaney*, az emberábrázolás, a maszk nagy mestere, aki bár meghalt, de művészetét a film nagyszerű ereje, óriási jelentősége átmentette számunkra, s míg a mozivászon a kalandos történet könyörtelenül perog tovább, a színész játszik, él, mozog, művészetének szuggesztív erejével életet sugárzik maga körül, pedig már rég nincs többé. Aki nem nézi meg e világsikerű áratott hangos filmet, önmaga ellen vét. — Helyi árak 22—17—12 lej. 7-ér. *Moreno*, Ó vagy én, *Harry Piel* legnagyobb hangos filmje. — Jön teljesen új feldolgozásban A hindu siremlék, *Conrad Veidt*. Nagy filmcsoda.

A főgimnázium torna-ünnepélye. A róm. kath. főgimnázium, versenyekkel egybekötött, torna-ünnepélyét f. hó 26-án, Urnapján, d. u. 5 órakor tartja meg a Hargita Testedző Egylet sétatéri pályáján, a következő sorrenddel: 1. Felvonulás zenére. 2. Szabadgyakorlatok. 3. 100 m. síkfutás. 4. Rudugrás, kötélhuzás. 5. Súlydobás, magasugrás. 6. Gyakorlatok a korláton. 7. Stafétafutás. 8. Távolográs, kötélhuzás. 9. Gerelyvetés, diszkosz-dobás. 10. Elvonulás zenére. 11. Football-játék a legényegylet csapatával. — Önkéntes adományokat a kiváló tornászok jutalmazására köszönettel fogadnak.

Felhívás. A helybeli ref. férfiszövetség vezetőségétől kaptuk a következő sorokat: Szeretettel felkérjük a megye területén élő atyáncfiakat, hogy akik szegény, elhagyott, árva gyermekeket örökbe fogadnának, jelenítsék be a férfiszövetség titkárságának, a ref. kollégiumban. Felkérjük azokat is, akik a nyáron butorozott szobát és étkeztést tudnak nyújtani a Székelyudvarhelyen üdülni akaró fürdőzőknek, hogy ebbeli szándékukat szintén sürgősen jelentsék. Végül felkéri a szövetség munkaügyi szakosztályának vezetősége a megye területén levő ref. paróchiákat, hogy bármilyen munkalehetőségben bizalommal forduljanak a szövetség elnökségéhez — időt és pénzt kímélve —, amikor a megbízható szakember azonnal kiszállhat a falu területére. A jó és olcsó munkáért a szakosztály felelősséget vállal.

Japánból is mindegyre rendkívüli nyugtalanságok hírei szállnak szét a világra. Legutóbb *Inukai* miniszterelnököt lötték agyon, tengerész- és katonatisztekkel álló forradalmárok. Az volt a kifogásuk a 76 éves miniszterelnök ellen, hogy a manduriai kérdésben nem tanúsított elég erélyeséget, s annak azért kellett egyelőre Japán meghátrálásával végződnie. A miniszterelnök meggyilkoltatása mostanában nem az első politikai merénylet Japánban, amelynek állásban levő miniszter esett áldozatul.

A méhek nagy szolgálattétele a gyümölcsösökben. Ismeretes dolog, hogy a gyümölcstermelésnél a virágok megtermékenyülése, a bibe-szár beporozása révén jelenti a gyümölcsök kötődését, s így a gyümölcs-termés kezdődését. A gyümölcsfáknak ezen élettani munkájukban kitűnő segítséget nyújtanak a gyümölcsfavirágzatot látogató méhek. Egy méhcsalád — tizezer gyűjtőt számítva — átlag negyvenmillió virágot keres fel, mindenikben a porzók tövéig, a nektárig behatolva, dolgozik a mézgyűjtés érdekében, mely munkája közben reáveri a porókat a ragadós bibe-szárra s kész a virágzat megtermékenyülése, ami után a gyümölcs kötődése következik. Méhek és a virágzatot felkereső más bogárkák nélkül a gyümölcsfák virágzása, saját magától való megtermékenyülése révén, nagyon kevés kötődést mutat, így az almavirágnál 65ből csak 19, a körténél 30-ból csak 4, a szilvánál 41-ből csak 2 és a cseresznyevirágnál 20-ból csak 5 képes átlagosan önmagára megtermékenyülni. Telepítsünk hát gyümölcsösünkbe méheket, gyümölcstermelőknek az egyszerű falusi kasokkal való méhészkedése is kielégítő, csak hogy szaporodjanak a méhek, melyek külön hasznat is hajtának.

x **A parajdi autóbusz** 10 ikétől keddtől kezdve a régi menetrend szerint közlekedik vasárnap kivételével.

Építkezők figyelmébe

ajánlom, hogy 15 éves jótállást csak a saját üzememben készített eszeréptől vállalkozók részére, akik cégjegyzéssel ellátott írásbeli garanciámat felmutatják.

Ajánlok júniusi leszállításra hód-farku eszerépet és fali téglát, drb. 80 banis, Stáder eszerépet 1 lej 50 b., kupás eszerépet 2 és 4 lejes, kemence- és faszter-téglát 1 és 2 lejes árban. Tisztelettel:

Ugron Ákos.

Jelentkezés az érettségi vizsgára. A főgimnázium igazgató-sága felhívja az előző években végzett ifjakat, hogy, amennyiben érettségi vizsgára szándékoznak állani, haladéktalanul jelentkezzenek az igazgatói irodában.

A gör. kel. nők helybeli szövetségének rendezésében f. hó 22-én, vasárnap délután 5 órakor a Szilágyi-cukrázda külön termében *Teulescu*, a segesvári liceum igazgatója Román epigrammisták címmel előadást tart. Az előadásnak vallási jellege nincs, s azon bárki részt vehet. Belépti díj nincs.

Talált felöltő. F. hó 12-én a Hargita sporttelepen egy világos férfi-felöltőt találtak. Igazolt tulajdonosa átveheti Szentgyörgyi Béla gimn. tanulóval.

HULLADÉK-PAPÍR

nagyban (5 kilón felül)
10 leuért, kicsinyben
12 leuért kapható a

Könyvnyomda R.-T.

üzletében.

Gyümölcsfainkat permetezzük meg virágzás után. Ha azt akarjuk, hogy tartós és szép gyümölcsünk legyen, gyümölcsfainkat 8—10 nappal elvirágzás után permetezzük a különböző rágókatvevők és a fellépő gombabetegségek ellen. Ilyenkor méz-kénléhez adott bordólével kell permetezni. Elkészítése ezen permetlének: 100 liter vízből kiveszünk 10 liternyit, ebben feloldunk 1 kgr. rézgálicot, külön 5 liter vízben 1 kgr. oltott meszet, s ehhez hozzáadjuk a rézgálic-oldatot, összekeverjük és hozzáadjuk a nagy-tömeg vízhez. Külön vízben eloszlatunk 1/2 kgr. Sulfort, vagy Amonit, ebben elkeverünk 1/4 kgr. Arzolat, vagy Dar-sint s ezen keveréket is hozzáadjuk a kádban levő vízhez. Töltés és permetezés közben ezen keveréket felzavarjuk, keverés és rázás által, s úgy permetezzük fel. A székelyudvarhelyi gyümölcsközség egyeseknek is megpermeteztetni gyümölcsfáit *Gyerkes Mihály* titkárhoz történő bejelentés után.

x **Prizmas látosövet** keresek megvételre, Cim a kiadóhivatalban.

Egy felfogott galamb van a rendőrségen. Tulajdonosa ott átveheti.

Szerkesztői üzenet.

— ö. Hálásan köszönjük és más hasonló alkalomra is kérjük szíves figyelmét. Ezuttal azonban a tudósítás későn, lapzárta után érkezett, s ugyanerről az eseményről szóló máik tudósításunk teljesen ki is volt szedve.

Kiadótulajdonos: a Könyvnyomda R-T
Odorheiu—Székelyudvarhely.

Meghívókat, gyászlapokat, valamint minden, a nyomdai termékek körében előforduló más nyomtatványokat csinos és izléses kivitelben készít a

Könyvnyomda Részv.-Társaság

műintézete.

Irószer- és papirkereskedésében mindenféle irodai szükségletét mindenki olcsón :: beszerezheti. ::

„SZÉKELY KÖZÉLET”
szerkesztősége
és kiadóhivatala.